

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka (“Službeni glasnik BiH”, broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (“Službeni glasnik BiH”, broj: 96/13 i 89/16), a u skladu sa članom 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka (“Službeni glasnik BiH”, broj: 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2015. GODINU LIBERALNO DEMOKRATSKE STRANKE BOSNE I HERCEGOVINE

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	5
Predmet pregleda i kontrole	5
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	5
5.1. NALAZI.....	5
5.2. PREPORUKE	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Liberalno demokratske stranke Bosne i Hercegovine za 2015. godinu.

Rukovodstvo stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskog izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2015. godinu, utvrđeno je da je Liberalno demokratska stranka Bosne i Hercegovine prekršila odredbe člana 5. stav (4), člana 11. i člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled finansijskih izvještaja Liberalno demokratske stranke Bosne i Hercegovine za 2015.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Liberalno demokratska stranka Bosne i Hercegovine se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	950,00	2,11
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	2.134,00	4,73
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	42.005,78	93,16
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
9.	Ostali prihodi	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-9)	45.089,78	100,00
II	Kreditno zaduženje kod banaka	0,00	0,00
	Izvori finansiranja (I+II)	45.089,78	100,00

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Liberalno demokratska stranka Bosne i Hercegovine je ostvarila rashode u ukupnom iznosu od 39.602,40 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Liberalno demokratska stranka BiH. Skraćeni naziv stranke je LDS BiH.

Liberalno demokratska stranka Bosne i Hercegovine je registrovana kod Kantonalnog suda u Sarajevu, rješenjem broj: R-1-2/00 od 03.07.2000. godine, sa sjedištem u Sarajevu, Maršala Tita 9a.¹

Lice ovlašteno za zastupanje stranke je Amir Husarić, predsjednik stranke.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, lice ovlašteno za finansijske izvještaje za 2015. godinu je Nusret Morankić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2015. godinu, Liberalno demokratska stranka Bosne i Hercegovine ima sljedeću organizacionu strukturu:

- Centralni ured LDS BiH u Sarajevu,
- Mladi liberali BiH,
- Kantonalni odbor LDS BiH Goražde i
- 18 općinskih odbora LDS BiH.

¹ Liberalno demokratska stranka BiH je dostavila obavještenje broj: 01-03/16 od 17.03.2016. godine da se privremeno sjedište stranke nalazi u ulici Džemala Bijedića broj 133A, Novi Grad Sarajevo.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Liberalno demokratske stranke Bosne i Hercegovine za 2015. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Liberalno demokratske stranke Bosne i Hercegovine obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled i reviziju godišnjih finansijskih izvještaja Liberalno demokratske stranke BiH u periodu od 2005. do 2014. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o reviziji, odnosno izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Služba za reviziju izvršila je reviziju godišnjeg finansijskog izvještaja Liberalno demokratske stranke BiH za 2014. godinu, nakon kojeg je izdat izvještaj o reviziji sa mišljenjem, nalazima revizora i preporukama stranci da prijavljuje nenovčane donacije u finansijskom izvještaju, da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi evidencije o prihodima, rashodima i obavezama, da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i da finansijske izvještaje podnosi u rokovima propisanim Zakonom o finansiranju političkih stranaka i članom 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2015. godinu, utvrđeno je da Liberalno demokratska stranka BiH nije ispoštovala date preporuke.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

a) Liberalno demokratska stranka BiH prekršila je odredbu člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.²

(1) Liberalno demokratska stranka BiH nije u poslovnim knjigama evidentirala nenovčane donacije po osnovu besplatnog korištenja poslovnih prostora i nije izdala potvrdu o donaciji pravnog lica u skladu sa odredbom člana 6. stav (1) Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, čime je prekršila odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- Uvidom u Odluku o dodijeli na korištenje poslovnih prostorija bez naknade,³ utvrđeno je da je Općinski odbor LDS BiH Jablanica koristio poslovni prostor Općine Jablanica površine 25,20 m², bez plaćanja zakupnine.

² Političke partije dužne su da vode evidenciju o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga, te da izdaju potvrde o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga. Ovlašćeno lice u političkoj partiji uplaćuje članarinu i dobrovoljne priloge neposredno na transakcijski račun političke partije najkasnije u roku od 10 dana od dana prijema uplate.

³ Odluka Općinskog vijeća Općine Jablanica broj. 02-02-535-3/13-VI od 28.03.2013. godine. Akt Općine Jablanica broj: 01-25-4-1858/16 od 13.06.2016. godine.

- Općinski odbor stranke u Ilijašu je na osnovu Odluke o načinu i visini plaćanja zakupnine⁴, koristio poslovni prostor površine 16,53 m², takođe bez naknade.

Liberalno demokratska stranka BiH je korištenjem poslovnih prostora u vlasništvu općina bez plaćanja zakupnine ostvarila nenovčane donacije, koje je u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i Zakonom o finansiranju političkih stranaka imala obavezu da evidentira u poslovnim knjigama i prijavi u godišnjem finansijskom izvještaju za 2015. godinu.

- (2) Politička stranka je primila donaciju pravnog lica „Logistics“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 1.500,00 KM, kome je bila obavezna da izda potvrdu o prijemu donacije. Ne izdavanjem potvrde o prijemu donacije, stranka je prekršila odredbe člana 6. stav (1) Pravilnika.

b) Liberalno demokratska stranka BiH prekršila je odredbu člana 11.⁵ i člana 12. stav (1)⁶, stav (3)⁷ i stav (5)⁸ Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu obavljenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je da Liberalno demokratska stranka BiH nije vodila poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, nije uspostavila potpune i tačne evidencije o svojim prihodima, rashodima i obavezama i nije finansijski izvještaj podnijela u formi koju je propisala Centralna izborna komisija BiH, čime je prekršila odredbe člana 11. i člana 12. stav (1), stav (3) i stav (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) Liberalno demokratska stranka BiH u obrascu 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja nije iskazala tačne podatke o prometu ostvarenom putem transakcijskog računa Općinskog odbora Tešanj, čime je prekršila odredbe člana 11. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka- u daljnjem tekstu: Pravilnik.

Stranka je na obrascu 2. (pregled prometa transakcijskih računa) iskazala sljedeće podatke o prometu ostvarenom putem transakcijskog računa Općinskog odbora Tešanj broj: 1323002011320710 kod NLB banke: promet ulaza u iznosu od 16.890,92 KM, promet izlaza u iznosu od 12.711,52 KM i stanje na dan 31.12.2015. godine u iznosu od 4.309,91 KM. Kontrolom prometa ostvarenog putem transakcijskog računa, utvrđeno je da je promet ulaza iznosio 17.854,37KM, promet izlaza 13.674,97 KM, a stanje na dan 31.12.2015. godine 4.309,91 KM.

- (2) Stranka je u obrascu 3-b (prilozi pravnih lica) iskazala donacije OO LDS BiH Tešanj od OO LDS BiH Jablanica u iznosu od 300,00 KM, te donaciju Centralnom uredu LDS BiH od OO LDS Donji Vakuf u iznosu od 134,00 KM.

Obzirom da se radi o internom prenosu sredstava između organizacionih dijelova stranke, stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju neosnovano uvećala svoje prihode za 434,00 KM, čime je prekršila odredbe člana 13. i člana 15. Pravilnika.

⁴ Akt Općine Ilijaš broj: 04/1-14-1535/16 NM od 20.06.2016. godine, sa prilogom Odlukom broj: 01-I-02-190/00 od 17.02.2000. godine.

⁵ Politička stranka dužna je da vodi poslovne knjige i podnosi finansijske izvještaje na način koji je utvrđen zakonom i drugim propisima u skladu sa zakonom.

⁶ Politička partija vodi evidenciju o svojim prihodima i rashodima.

⁷ Do 31. marta naredne godine politička partija podnosi finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13).

⁸ Sva lica koja su dužna da podnesu izvještaj moraju podnijeti i dodatne izvještaje koje Centralna izborna komisija BiH zatraži („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13 i 89/16).

(3) Stranka u godišnjem finansijskom izvještaju nije iskazala nenovčane donacije po osnovu korištenja poslovnih prostora u vlasništvu općina Jablanica i Ilijaš, bez naknade, niti je iskazala troškove zakupa, čime je prekršila odredbe člana 13., člana 18., člana 21. i člana 22. Pravilnika.

(4) Stranka nije pravilno popunila obrasce 3-f (prihodi iz budžeta) i 3. (izvori finansiranja političkih stranaka) finansijskog izvještaja, čime je prekršila odredbe člana 13. i člana 19. Pravilnika.

- Liberalno demokratska stranka BiH je u obrascu 3-f iskazala da je Centralni ured primio sredstva iz budžeta u iznosu od 5.736,57 KM, ne navodeći naziv nivoa vlasti od koga su ista primljena, čime je prekršila odredbe člana 19. Pravilnika.

Kontrolom poslovnih knjiga i transakcijskog računa Centralnog ureda stranke je utvrđeno da je Centralni ured primio sredstva iz budžeta Općine Ilijaš u iznosu 1.522,00 KM, Općine Travnik u iznosu od 2.756,00 KM, Općine Goražde u iznosu od 1.308,57 KM i Općine Doboj-Istok u iznosu od 150,00 KM, odnosno ukupno 5.736,57 KM, što je trebalo iskazati u obrascu 3-f.

- Stranka je u finansijskom izvještaju iskazala prihode iz budžeta Općine Gračanica u iznosu od 3.525,00 KM. Službenom provjerom podataka⁹ i kontrolom izvoda sa transakcijskog računa broj: 1323002011320710 kod NLB banke utvrđeno je da su stranci iz budžeta Općine Gračanica uplaćena sredstva u iznosu od 3.180,00 KM. Stranka je u finansijskom izvještaju iskazala prihode iz budžeta ove općine u većem iznosu za 345,00 KM.

(5) Politička stranka u poslovnim knjigama nije uspostavila tačne i pravovremene evidencije o rashodima i iste nije pravilno iskazala u obrascima 4 (ukupni rashodi političke stranke) i 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) finansijskog izvještaja, čime je prekršila odredbe člana 21. i člana 22. Pravilnika.

- Općinski odbor Liberalno demokratske stranke BiH Srebrenik je na osnovu Ugovora o zakupu sa JU „Centar za kulturu i informisanje“ Srebrenik¹⁰, koristio poslovni prostor uz ugovorenu cijenu mjesečnog zakupa od 150,00 KM, odnosno 1.800,00 KM godišnje. Stranka je troškove zakupa iskazala u iznosu od 1.650,08 KM, čime je iskazala troškove zakupa u manjem iznosu za 149,92 KM u odnosu na ugovorenu cijenu zakupa.
- Općinski odbor Liberalno demokratske stranke BiH Donji Vakuf je na osnovu Ugovora o zakupu sa Općinom Donji Vakuf¹¹, koristio poslovni prostor uz ugovorenu cijenu mjesečnog zakupa od 61,00 KM, odnosno 732,00 KM godišnje. Stranka je troškove zakupa iskazala u iznosu od 122,00 KM, što je za 610,00 KM manje u odnosu na ugovorenu cijenu zakupa.

(6) Na obrascu 5 (obaveze političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja iskazane su obaveze stranke u iznosu od 111.673,78 KM.

Uvidom u obrazac 5.2 utvrđeno je da je stranka zbirno iskazala obaveze prema ostalim dobavljačima u iznosu od 43.328,00 KM, bez navođenja analitike, tj. pojedinačnih obaveza, što je suprotno odredbama člana 24. Pravilnika.

Tokom obavljanja pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja stranka nije dostavila izvode otvorenih stavki za pojedine obaveze, što ukazuje da stranka nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH vršila usklađivanje svojih obaveza na dan 31.12.2015. godine.

⁹ Akt Općine Gračanica, broj: 05-14/16 od 29.02.2016. godine.

¹⁰ Ugovor sklopljen dana 05.01.2015. godine u Srebreniku za period 01.01.-31.12.2015. godine.

¹¹ Ugovor o zakupu broj: 02-31-0050-1/13 od 21.06.2013. godine sklopljen za period 01.05.2013. do 30.04.2018. godine.

(7) Dana 20.07.2016. godine, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je stranci uputila Zahtjev za dostavljanje dodatne dokumentacije za 2015. godinu¹², kojim je od stranke zatraženo da dostavi: godišnji obračun za 2015. godinu ovjeren od nadležnih institucija u Bosni i Hercegovini, glavnu knjigu sa kompletnim analitičkim evidencijama stranke za period 01.01.-31.12.2015. godine, dokumentaciju o korišćenju poslovnih prostora u 2015. godini, kopije izdatih potvrda o primljenim priložima od strane fizičkih i pravnih lica, , kopiju izvoda sa transakcijskih računa stranke broj: 1990490005093420 kod Sparkasse banke i 1323002011320710 kod NLB Tuzlanska banke, ugovore o kreditima i pozajmicama i izvode otvorenih stavki na dan 31.12.2015. godine za dobavljače: Služba za zajedničke poslove Federacija BiH i Via Media Sarajevo.

Obzirom da stranka nije postupila u skladu sa zahtjevom Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, odnosno nije dostavila poslovne knjige na nivou stranke za period 01.01.-31.12.2015. godine, izvode otvorenih stavki za navedene dobavljače, potvrdu o donaciji pravnog lica i ugovore o pozajmicama i kreditima¹³, prekršila je odredbe člana 12. stav (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Liberalno demokratskoj stranci Bosne i Hercegovine da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da prijavljuje nenovčane donacije u finansijskom izvještaju,*
- *da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi evidencije o prihodima, rashodima i obavezama,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i*
- *da dostavlja dodatnu dokumentaciju na zahtjev Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine.*

Komentar:

Liberalno demokratska stranka Bosne i Hercegovine se očitovala na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2015. godinu. Uz primjedbe stranka nije dostavila dodatne relevantne dokaze, te Služba za reviziju nije korigovala nalaze revizije iz Preliminarnog izvještaja.

Pomoćnik revizora
Mr.sc. Goran Cicović

šef Službe za reviziju
Mr. sc. Hasida Gušić

¹² Zahtjev broj: 03-07-6-314-2/16 od 20.07.2016. godine.

¹³ Stranka je u obrascu 5.1 iskazala obaveze OO Gračanica po osnovu pozajmica od Muharema Musića u iznosu 2.185,00 KM. Stranka je na zahtjev Centralne izborne komisije BiH dostavila ugovore o internim pozajmicama između OO LDS BiH Tešanj i OO LDS BiH Gračanica, te OO LDS BiH Gračanica i OO LDS BiH Srebrenik.